

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Философски

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	С	6	6	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Политическа социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	3	1	1
---	---	---	---

ЗЕЛЕНАТА ИДЕОЛОГИЯ И ЕКОЛОГИЧНИТЕ ДВИЖЕНИЯ

Преподавател: д-р Вера Павлова Стаевска

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	-
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат	5
	Доклад/Презентация	10
	Научно есе	5
	Курсов учебен проект	5
	Учебна екскурзия	10
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	10
Обща извънаудиторна заетост		45
ОБЩА ЗАЕТОСТ		75
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		1,5
ОБЩО ЕКСТ		2,5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати}	30%
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	20%
3.	Посещения на обекти	10%
4.	Текуща самостоятелна работа /контролно	20%
5.	Изпит	20%

Анотация на учебната дисциплина:

Зараждането на еко движението в България се възприема изключително с дисидентството от 80те години на 20 век. И докато то продължава да се възприема и легитимира като алтернативи спрямо различни негативни политически практики, доколко в него може да се идентифицират политически послания и идеологически конструкти? Българската природозащита е генетично

свързана с антикомунизма, за разлика от романтично анти-капиталистическата на "запад". Дава ли това основания за идентифициране на ясни идеологически предпоставки на природозащитния активизъм?

Наблюдаваме все по-силна обществена подкрепа за „зелените“ граждански движения в България. Откъде набират те силата си? Каква е ролята им в обществото и на какво се дължи легитимността им? Къде е зараждането им като мисловни нагласи? Имат ли тези нагласи специфично родство с определени социални групи или става въпрос за различна себеидентификация с общ етикет от различни гледни точки? Как хора с градски стил на живот се припознават в „природната“ кауза?

Предварителни изисквания:

Завършено висше образование. Ангажимент за присъствие на семинарни занятия.

Очаквани резултати:

Познаване на социокултурните контексти и исторически специфики на идеологическата обосновка на екологичните движения.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Политика и идеология. Изходни понятия. Ляво и дясно. Ключови идеолози - „лявото“ на запад и на изток - Хайек, Маркс. „Дясното“ на запад и на изток - Адам Смит, Карл Попър. Връзка между политическа идеология и икономическа политика – има ли демокрация без капитализъм, тоталитаризъм без командна икономика.	5 ч. л.
2	История на „зелените“ на запад. Революцията на боте, човешки права и нова легитимност на „лявото“ . „Екология“ като романтика и като ляво дисидентство. Ал Гор и лявото. Грийнпийс и финансирането от глобални корпорации. Търсене на нови модели, отвъд класическото "дясно/ляво" и нови форми на гражданско участие.	5 ч. л.
3	Българската ситуация – Началото (20 в.). От гилдийна природозащита (университетски и професионални дружества) преди 44 г.	5 ч. л.
4.	Природата в“организирания възторг“ - След 44та- сливане на сдруженията в тоталитарния режим, научни дружества и туристически съюз – „организираният възторг“ (М. Вешим) от природата и тоталитарната държава, през ОФ финансиране за „научна“ дейност до „еко“ дисидентството.	5 ч. л.
5.	Българската ситуация в края на 20 в. – „еко“ като първо публично заявено дисидентство, набрало явна обществена подкрепа (Русе 87-88, Екогласност 89). „Зеленото“ и „синьото“ в протестите на промяната– дясната себеидентификация в борбата срещу държавната демиургия.	5 ч. л.
6.	Българската ситуация сега – 21 в. Хипита и протести срещу инвеститорите. Дясното като капитализъм, лявото като антикапитализъм. Граждански права и Орхус, права на животните, глобална солидарност – глобални политически контексти на съвременната българска природозащита.	5 ч. л.

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Политика и идеология. Изходни понятия. Ляво и дясно. Връзка между политическа идеология и икономическа политика
2	История на „зелените“ на запад. трансформации от романтиката на лявото до нови форми на гражданско участие.
3	Българската ситуация – експертност и преди 1944 г.
4.	Природата в официалните политики след 1944та.
5.	„Еко“ като „дисидентство“ през 1970-1990 г.
6.	Българската ситуация в края на 20 в. – дисидентство и публична подкрепа. Политическите

	партии на „зелената идея“.
7.	Българската ситуация в 21 в. Хипита, антикапитализъм и антикомунизъм в „еко“ протестите. и протести срещу инвеститорите. Дясното като капитализъм, лявото като антикапитализъм. Граждански права и Орхус, права на животните, глобална солидарност.
8.	Глобални политически контексти и идеологически влияния на съвременната българска природозащита.

Библиография

- Бъргър, П. 1998. Капиталистическата революция. Лик, София
- Бек, У. 2001. Световното рисково общество. Обсидиан, София
- Бауман, З. 1999. Глобализацията. Лик, София
- Гор, Ал. 2008 Неудобната истина Младинска книга, София
- Кабакчиева, П. 2001. Гражданското общество срещу държавата. Лик, София
- Александриева, Л., Ал. Каракачанов (съст.). 2009. Независимо сдружение Екогласност 1989. Сиела, София
- Кръстанова, Р. Зеленото движение и зелените партии в България: между унтеграция в системата и системна промяна. <http://library.fes.de/pdf-files/bueeros/sofia/09019.pdf>
- Народен съюз за защита на природата. 1947. Защита на природата. Министерство на информацията и изкуствата, София"
- Съюз за защита на родната природа. 1939. Сборник по случай 10 години от основаването. Печатница „Култура“, София

Март 2013 г.

Съставил: д-р Вера Стаевска